

De vriend van de Bruidegom en het werk van zijn Meester

Ds. C.G. Vreugdenhil – Johannes 1:29

Zingen: Psalm 49: 1

Lezen: Johannes 1: 19-34

Zingen: Psalm 40: 3, 4

Zingen: Psalm 56: 6

Zingen: Psalm 103: 6

Gemeente, het woord van onze tekst kunt u vinden in het Evangelie naar Johannes, het eerste hoofdstuk en daarvan vers 29. We lezen daar:

Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende, en zeide: Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.

Dit schriftwoord spreekt ons over: De vriend van de Bruidegom en het werk van zijn Meester.

We letten op drie hoofdgedachten:

1. Hoe Johannes Jezus aanwijst als het Lam
2. Hoe Johannes Jezus aanwijst als het Lam van God
3. Hoe Johannes Jezus aanwijst als het Lam van God Dat de zonde der wereld wegneemt

1. Hoe Johannes Jezus aanwijst als het Lam

Johannes de Doper is de wegbereider van de Heere Jezus Christus. Zijn optreden valt op dertigjarige leeftijd. Op die leeftijd was een Israëliet gerechtigd tot het optreden in het openbaar. In korte tijd is Johannes van een stille woestijnbewoner geworden tot een gezocht en beroemd prediker, ja zelfs tot een hoog vereerd profeet. In de tijd waarover de perikoop van onze tekst handelt, staat de Heere Jezus gereed om Zijn openbare bediening op aarde aan te vangen. Op het hoogtepunt van zijn bediening mag Johannes nu de Gegevene van de Vader als de beloofde Verlosser, als de Messias aanwijzen.

Onze tekst begint met de woorden: *En des anderen daags...* Dat wijst ons nog even terug naar de vorige dag. Wat was er toen gebeurd? Wel, een dag tevoren had Johannes een deputatie ontvangen van de geestelijke leidslieden uit Jeruzalem. Ze waren erg nieuwsgierig naar de boodschap van Johannes. Niet alleen nieuwsgierig, maar vooral ook bezorgd over die nieuwe prediker, daar aan de boorden van de Jordaan. Johannes had immers al een grote schare volgelingen achter zich verzameld. Velen luisterden naar de prediking van de dooper. En ze hoorden het verschil met de prediking van de farizeeën. De farizeeën predikten de wet: 'Bekeert u, bekeert u, en als u dat doet komt u in het Koninkrijk der hemelen!' Johannes predikte: *Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen*

is nabijgekomen. (Matth.3:2) In dat woordje ‘want’ lag het grote verschil. Bij de farizeeën moet de mens zelf alles doen en het gevolg daarvan is de ingang in het Koninkrijk der hemelen. In de prediking van Johannes heeft God alles gedaan: *Het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.* Christus is op aarde gekomen. En het gevolg daarvan is de bekering. De farizeeën predikten de wet. Johannes predikte ook de wet, maar ook de genade, het Evangelie. Daardoor kwam het dat onder de prediking van Johannes mensen geraakt werden. Ze kregen berouw, ze begonnen hun zonden te belijden en werden gedoopt in de Jordaan met de doop der bekering tot vergeving van de zonden.

De farizeeën zijn jaloers geworden op Johannes en ze hebben hun afgevaardigden gestuurd om te onderzoeken wie die Johannes toch eigenlijk wel is en waar hij zijn bevoegdheid vandaan haalt om te prediken en te dopen.

Op de vraag *Wie zijt gij?* geeft Johannes het enige wettige antwoord dat een dienstknecht van Christus betaamt. *Hij beleed, en loochende het niet, en zei: Ik ben de Christus niet.* In ootmoed belijdt Johannes: ‘Ik ben het niet, Hij is het alleen!’

Johannes moet nu wegvallen. Johannes is niet meer dan de wegwijzer naar Christus. En die wegwijzer was wel noodzakelijk, maar in die wegwijzer lag niet de behoudenis. Als een heraut van Christus had Johannes de taak om van zichzelf af te wijzen en de Koning in al Zijn heerlijkheid aan te wijzen. Hijzelf zegt ervan: *Hij moet wassen, maar ik minder worden.* (Joh.3:30)

Denk echter niet, gemeente, dat Johannes de wet heeft overgeslagen. Hij heeft de wet gepredikt in de grote Wetsvolbrenger. En juist daarom was zijn prediking zo ontdekkend. Hij heeft immers gepredikt dat de vrome godsdienst de mens niet zalig maakt. Hij heeft gepredikt dat Christus geen nationale held was, die de Joden van het juk van de Romeinse tirannie zou verlossen. Hij heeft gepredikt dat ook de Joden als kinderen van het verbond niet automatisch zalig zouden worden, maar dat de ingang in het Koninkrijk der hemelen alleen mogelijk was in de weg van wedergeboorte, geloof en bekering. Johannes benadrukte juist de noodzakelijkheid van het berouw over de zonde en het zich afkeren van de zonde.

Nee, Johannes was geen mensenbehager, die de vleeselijke eigenwillige godsdienst uit zijn dagen streelde. Integendeel, met kracht heeft hij gepredikt tegen de eigengerechtigheid van de farizeeën. Hij heeft ze gezegd dat ze hun eigengerechtigheid voor God moesten verliezen. Toen vele farizeeën en sadduceeën tot zijn doop kwamen, sprak hij: ‘Gij addereengebodsels, wie heeft u aangewezen te ontvliden de toekomstige toorn? Brengt dan vruchten voort der bekering waardig. De bijl ligt alrede aan de wortel van de boom. Alle boom die geen vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.’

Ook de tollenaars en zondaren heeft hij gewaarschuwd en ze gezegd dat ze hun zonden moesten verlaten en zich tot God moesten bekeren. Groot en rijk heeft hij over de mogelijkheid van die bekering gesproken.

Johannes predikte dus niet zichzelf. Hij zocht geen eer en roem van mensen. Zijn hart was met maar één ding vervuld: met een brandend verlangen om de heerlijkheid van Christus te openbaren. En dat kwam niet omdat hij daarover wat van zijn moeder had gehoord of omdat er een familieband tussen hem en Jezus van Nazareth was. Nee,

hierover heeft Johannes zelf hemels onderwijs ontvangen. Hij zegt in het verband van onze tekst: *En ik kende Hem niet; maar Die mij gezonden heeft om te dopen met water, Die had mij gezegd: Op Welken gij de Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, Deze is het, Die met de Heilige Geest doopt. En ik heb gezien en heb betuigd, dat Deze de Zoon van God is.* (Joh.1:33-34) Bij de doop van de Heere Jezus heeft God dus Zijn Zoon geopenbaard aan Johannes.

En dat doet de Heere nog door Zijn Heilige Geest in het hart van een zondaar. Paulus getuigt er ook van, dat het Gode behaagde om Zijn Zoon in hem te openbaren. Niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn, dan door de Heilige Geest.

Johannes heeft het dus zelf gezien en betuigd. Met andere woorden: hij heeft het zelf ervaren, hij weet waar hij over spreekt als hij van zichzelf afwijst en Christus als de beloofde Messias aanwijst. Als een goed heraut van Christus doet hij dat met een vurig verlangen. Dat is juist het doel van zijn prediking.

En nu, de dag nadat hij de vragen van de priesters en de Levieten heeft beantwoord, is Johannes opnieuw aan het prediken en dopen aan de boorden van de Jordaan. Opnieuw heeft de Heere Jezus Zich ongemerkt gemengd onder de scharen die zich om Johannes heen hebben verzameld. Ook de vorige dag was Christus in hun midden geweest. In vers 26 zegt Johannes immers: *Hij staat midden onder ulieden, Dien gij niet kent.*

Niemand bevroedt in welk gezelschap men zich bevindt. Als ze Hem aanzagen, was er ook geen gestalte aan Hem dat zij Hem zouden begeerd hebben. Maar Johannes verstaat de bedoeling van Christus. Hij is van zijn roeping op deze dag diep doordrongen. Jezus wil niet beginnen om te getuigen van Zichzelf. Opdat Hij aan Israël zou geopenbaard worden is Johannes gekomen, dopend met het water. De Herder is er; de schapen hoeven alleen nog maar naar Hem uitgedreven te worden.

Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende. De Heere Jezus komt naar Johannes toelopen om door hem gedoopt te worden. Hij, Die zonder zonde was, voegde Zich bij de zondaren. Het betaamde Hem om alle gerechtigheid te vervullen. Naar alle waarschijnlijkheid werden op het moment toen Jezus op Johannes kwam toelopen, juist vele lammeren de rivier over gebracht uit het Overjordaanse, om in Jeruzalem te worden geslacht. Het Pascha van de Joden was immers nabij. En op dat moment heft Johannes zijn hand op en wijst hij met zijn vinger naar de Heere Jezus, Die Zich gereed maakte om af te dalen in het donkere water van de Jordaan. Dan verheft deze heraut van de Koning luid zijn stem en roept: *Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.*

Gods Woord tekent ons Christus onder vele namen. Hij wordt wel genoemd het Brood des levens, de Roos van Saron, de Fontein der hoven, de ware Steenrots, de Ark der behoudenis, de Wortel van Isaï. En met nog vele andere namen wordt uitgedrukt wat Christus voor Zijn Kerk betekent.

Maar de naam die Johannes hier, door de Heilige Geest gedreven, aan Jezus geeft, is wel een naam met een heel bijzondere betekenis. Johannes noemt Christus hier het Lam. De Messias komt dus niet in de allereerste plaats om gericht te houden, maar om te dienen. Wonderlijk om dat uit de mond van Johannes te horen. De Messias komt niet in de eerste plaats als de Leeuw, maar als het Lam. Hij komt niet in de eerste plaats als de

Koning, omstraald met de glans van Zijn heerlijkheid, maar als de Dienaar, Die Zijn bloed zal geven tot verzoening van de zonde.

Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. Als Johannes, de priesterzoon, dit beeld van het lam gebruikt om de Heere Jezus te benoemen, dan heeft hem ongetwijfeld wel voor ogen gestaan dat van alle diersoorten die werden geslacht, het offer van het lam wel de schoonste en de meest volkomen uitdrukking was van het offer van de Heere Jezus Christus.

Zonder tegenstreven immers, stil en gewillig, geduldig en volzaam, liet het lam zich leiden naar de slachtbank. Aan welk lam Johannes precies gedacht heeft toen hij deze naam aan Christus gaf, weten we niet. Het kan zijn dat hij zijn beeld ontleend heeft aan de offerlammeren die de Jordaan overtrokken op dat moment. Het kan ook zijn dat hij gedacht heeft aan de twee lammeren die dagelijks in de tempel moesten worden geslacht.

Een andere mogelijkheid is dat Johannes gedacht heeft aan het paaslam, dat de basis vormde voor de gehele offerdienst in Israël. Het paaslam, waarvan het bloed aan de bovendorpel en de zijposten van de deur gestreken moest worden, in de nacht toen alle eerstgeborenen in Egypte stierven. De apostel Paulus verbindt het paaslam direct met het borgwerk van de Heere Jezus, als hij zegt: *Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus.* (1 Kor.5:7)

Het kan echter ook zijn dat Johannes zich bij deze naam van Christus eenvoudigweg door Jesaja 53 heeft laten leiden. Dat weten we dus niet precies, maar het maakt ook niet zoveel verschil uit. Het was in ieder geval de vervulling van datgene wat al die offerlammeren van Israël alleen maar voorstellen konden, namelijk de verzoening van de zonde. De ceremoniële lammeren waren dus niet zelf de verzoening, maar zij waren daar een beeld van, een afschaduwing.

Helaas was het in de dagen van Johannes de Doper zo, dat vele Israëlieten aan de vorm genoeg hadden. En dat komt nog steeds voor. Maar de ware vrome Jood was door God geleerd om over al die aardse lammeren heen te zien naar het grote Lam Dat komen zou. Om de komst van dát Lam moest gebeden worden. Daarnaast moest met verlangen worden uitgezien. Maar omdat over het algemeen gesproken de meeste Joden bijgelovig dachten over de offers, omdat ze vertrouwden op de schaduwen zelf, tracht Johannes hen hier van hun dwaling te genezen door erop te wijzen waartoe al die offers dienden. Daarom noemt hij de Heere Jezus hier het Lam. Dat wil zeggen dat alle offers die de Joden onder de wet gewoon waren te brengen, in zichzelf niet de minste kracht hadden tot verzoening van de zonden.

Calvijn zegt in zijn verklaring van deze tekst: 'Het lam betekende voor de Jood hetzelfde als de Heilige Doop voor ons.' Het beeldt allebei iets af, namelijk de vergeving van de zonden, maar het is niet de vergeving zelf. Niet het bloed van stieren en bokken reinigt van de zonde. Niet het water van de doop wast onze zonden weg. Maar het wijst ons op het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, en dát reinigt wel van alle zonde.

Zo wijst Johannes ons Christus aan als het rechtvaardige Lam, het schuldloze Lam, het gewillige en gehoorzame Lam, ja het Lam der verzoening. Als Petrus de lezers van zijn brief aanspoort tot een heilig leven, geeft hij daarbij als reden op de dure prijs die er voor hun verlossing is betaald: *Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of*

goud, verlost zijt uit uw ijdele wandel, die u van de vaderen overgeleverd is, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam. (1 Petr.1:18-19)

En zo wijst Johannes hier niet meer op de lammeren van Israël, een door mensen gebracht offer, maar hij wijst ons op het Lam van God, een door God gebracht offer. Daarop letten we in onze tweede gedachte, als we zien:

2. Hoe Johannes Jezus aanwijst als het Lam van God

Zie, het Lam Gods, zegt Johannes. Dat betekent dat God Zelf het ware offer gebracht heeft op de kruisheuvel Golgotha. God heeft Zijn eigen lieve Zoon geofferd om daardoor, in een weg van recht, de verzoening met verloren mensen tot stand te brengen. *Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. (Joh.3:16)* Wat heeft de Vader er toch voor over gehad om verloren zondaren weer in genade aan te nemen!

Christus is het Lam van God. De kanttekenaren merken daarbij op: ‘Dat is, van God geordineerd en gesteld.’ Christus is de Gegevene van de Vader, vol van genade en waarheid, gezonden om de wil van Zijn Vader te verklaren. God heeft bij een Held voor Israël hulp beschoren. Hij heeft Hem, Christus Jezus, uit het volk verhoogd. Hem heeft Hij uitverkoren om het enige ware Offerlam te zijn. En alleen dit Lam is in de ogen van God goed. Alleen dit Lam kan God werkelijk behagen. Alleen dit Lam beantwoordt volmaakt aan Gods wet.

Zie, het Lam Gods! Als Johannes Christus hier aanwijst als het enige ware Lam van God, dan is dat enerzijds weer een ontdekkende prediking, een diepe schuldprediking. Johannes wijst ons in dit medicijn tegen de zonde op onze zondekwaal. Maar tegelijkertijd is dit woord van Johannes zo’n rijke genadeprediking, een prediking dat er voor de grootste van de zondaren verzoening met God mogelijk is in het bloed van dit Lam.

Enerzijds dus een diepe schuldprediking. God predikt ons in Zijn Lam dat het zo erg met ons is en dat wij zo gruwelijk tegen Hem gezondigd hebben, dat Hij om ons te zaligen, Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem heeft overgegeven tot in de allerdiepste versmaadheid en angst der hel. In Zijn Lam verkondigt God ons de vloek en het oordeel over ons leven.

Gemeente, of we het voor waar houden of niet, wij allen staan van nature bij God diep in de schuld. De Schrift leert ons dat we verkocht zijn onder de zonde en dood liggen in de zonden en in de misdaden. Ons hart is door en door bedorven en goddeloos. Daarom kan God eigenlijk maar één ding meer met ons doen: ons de eeuwige dood laten sterven, ons in smaad en schande voor eeuwig uit Zijn gemeenschap verbannen.

Wat is dat een vreselijke ervaring, als de Heere God ons door Zijn Geest ontdekt aan die vloek, die er over ons leven ligt. Als God ons de spiegel van Zijn wet voorhoudt en we zien daarin ons eigen leven afgebeeld als verloren en verzonddigd, dan zouden we wel door de grond willen gaan van schaamte en vrees, omdat we het zo laag voor de Heere hebben laten liggen. Wat krijgen we dan een hartelijk berouw over al onze boze daden.

Kent u dat niet, gemeente, meisjes en jongens, dat diepe verdriet over de zonde tegen een goedertieren God? Zeg nu zelf eens, wat heeft God ooit voor kwaad in uw leven

gedaan? En wie bent u daar nu tegenover geweest? Heeft dat uw hart nog nooit verbroken? Heeft u dat nooit in schuldverslagenheid gebracht aan de voeten van de Heere om uw schuld te belijden?

Wat kan je hart dan hunkeren naar Gods gemeenschap. Wat kun je dan soms sterk hongeren en dorsten naar God en naar de vergeving van al je vuile zonden. Hoe zullen we de toekomstige toorn ontvlieden? Dat wordt dan wel de belangrijkste vraag in ons leven.

En juist op die vraag geeft het woord van onze tekst zo'n gepast antwoord, want Johannes predikt ons in het Lam van God het enige ware middel tot behoud. De prediking van het Lam van God is immers niet alleen een diepe schuldprediking, maar ook een rijke genadeprediking. Want de prediking van het Lam van God zegt ons dat de grootste zondaar nog zalig kan worden, omdat God naar mensen vraagt die voor Hem niet kunnen bestaan, ja, omdat God Zijn Lam ervoor over gehad heeft.

Het horen van de wet beukt ons hart tot stikkens toe. Maar het zien op dat dierbare Lam van God breekt ons hart in duizend stukken. Tegen die zelfovergeevende liefde van Christus kan de hardste zondaar het niet meer uithouden. Daar worden onze ogen tot springaders van tranen, als we iets mogen zien van hoe dat heilige Godslam Zich in de plaats van ons, vuile zondaren, geheel vrijwillig heeft laten slachten.

Is uw hart daar nog nooit onder verbroken, gemeente? Hebt u de weergaloze schoonheid in dit dierbare Godslam nog nooit ontdekt? Wat ligt er in Hem een rijkdom voor armen en ellendigen! En met die rijkdom die er in Christus is, komt de Heere tot ons in de prediking van Zijn Woord. God betuigt ons ernstig en waarachtig dat Hij Zelf voor het middel tot behoud gezorgd heeft. God heeft Zichzelf een Lam ten brandoffer voorzien.

Dit Lam is voorgekend geweest van voor de grondlegging der wereld. In de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid heeft de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, naar Zijn eeuwig voornemen, om de deugden van Zijn rechtvaardigheid en barmhartigheid te verheerlijken, op de hoogten van Zijn verkiezende liefde besloten om Zijn geliefde Zoon als een Lam ter slachting over te geven, toen Hij in Zijn raadsbesluit vaststelde om reddeloos verloren zondaren weer tot Zich te nemen. En de Heere Jezus heeft Zichzelf daartoe willen geven, opdat Zijn Vader in Hem verheerlijkt zou worden. Christus is het Lam van God. Want God heeft Hem, Die geen zonde gekend noch gedaan heeft, zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

En met die boodschap komt God nu tot ons in de prediking van Zijn Woord. Hij roept ons toe: 'Laat u met God verzoenen, want er is een Lam!' Hij nodigt ons om al onze zonden te leggen op dat Lam, om met Hem verzoend en voor Hem rechtvaardig te zijn. God bestemde immers Zijn eigen Lam om een volmaakte gehoorzaamheid en een eeuwige gerechtigheid en een vervulling van Zijn heilige wet te hebben. God gaf Zijn eigen Lam om een verzoening van de schuld te hebben. Dat Lam had lust om Gods welbehagen te doen en Zijn wet was in het binnenste van Zijn ingewand. Dat Lam gaf Zijn leven vrijwillig voor Zijn schapen. Dat Lam betaalde de bruidsschat voor Zijn zwarte bruid.

En daarom neemt God niets uit onze handen aan, gemeente. Onze werken deugen niet voor God. De Heere heeft onze lammeren niet nodig. Hij is alléén tevreden met Zijn

eigen heilige Lam. En dat Lam roept ons toe in de nood en de schuld van ons leven: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.'

Gemeente, heeft dat u nog nooit met verwondering vervuld? Kent u dat Lam dan niet? Kent u de verzoenende kracht van Zijn bloed dan niet? Hebt u nog nooit gebruik gemaakt van Hem, ondanks dat Hij u gepredikt wordt? Hebt u zonden? Zoekt u naar vergeving en naar vrede met God? *Zie, het Lam Gods!* Zie toch op Hem, want in Hem alleen ligt alles wat een arme zondaar nodig heeft. In Hem mogen we weer een glimp opvangen van Gods vriendelijk, vaderlijk aangezicht. Zo alleen kunnen we weer getroost onze reis voortzetten door de woestijn van dit aardse leven.

Zie, het Lam Gods! Natuurlijk, dat zien op Hem is een zien van het geloof. Hoe zouden we anders schoonheid en heerlijkheid zien in die vernederde en bebloede Jezus. En het is de Heilige Geest, Die plaats maakt in ons leven voor het bloed van dat Lam. En het is diezelfde Geest, Die ons gedurig aanspoort om onze toevlucht te nemen tot dat Lam en tot Zijn bloed en tot Zijn gerechtigheid. Dan gaan hoe langer hoe meer bekennen dat we midden in de dood liggen. Maar we leren ook in de nood van ons leven te vluchten tot Hem, dat dierbare Godslam, die Heiland en Borg, die God en Zaligmaker. Dan begint de Heere Jezus voor ons steeds dierbaarder te worden. Dan gaan steeds meer schoonheid en heerlijkheid in Hem zien.

Gemeente, als je eenmaal de schoonheid van dat Lam van God hebt ontdekt, dan kun je niet meer bij Hem vandaan blijven. Dan zoek je net zo lang tot je het weten mag, dat je genade gevonden hebt in Zijn ogen. En Hij ontvangt nog steeds zondaars en eet met hen. Wie tot Hem komt zal Hij geenszins uitwerpen. En naar de mate waarin wij tot Hem mogen vluchten, naar de mate waarin wij een vermaak mogen hebben in Zijn offer, naar de mate waarin wij in Zijn wonden mogen schuilen, naar die mate zal de vrede met God ons deel zijn. Hoe meer we blikken mogen op Zijn doorboorde middelaarshanden, des te meer we verzekerd mogen zijn van ons aandeel in Hem.

Gemeente, de Heere laat u prediken dat Hij Zijn Lam heeft geslacht om de schuld te betalen. God heeft Zijn Zoon op het altaar van het kruis geofferd om de vloek weg te nemen. God heeft het Liefste wat Hij had overgegeven en laten doden, om Zijn toorn en straf over de zonde te dragen. Voor wie? Voor een ieder die in Hem gelooft! En zo komen de beloften van het Evangelie tot u. Geloof toch Zijn heil- en troostrijk Woord! Wie in het geloof met dit Lam tot God komt, die is in Gods oog rechtvaardig en heilig. Als God ons in Zijn Lam rekent, zijn we geborgen in Zijn gerechtigheid en onschuld. En zo alleen wordt onze ziel beveiligd voor de dood. Laten we daar met elkaar eerst van zingen uit Psalm 56 vers 6:

Gij hebt mijn ziel beveiligd voor de dood;
Gij richt mijn voet, dat hij zich nimmer stoot';
Gij zijt voor mij een schild in allen nood;
Gij hebt mijn smart verdreven;
Uw dierb're gunst is m' altoos bijgebleven.
'k Zal voor Gods oog naar Zijn bevelen leven;
Zo word' door mij Zijn naam altoos verheven;
Zo word' Zijn lof vergroot.

Als de Joodse priester een lam naar de tempel leidde om het daar te slachten, verzette zo'n lam zich niet. En als de herder zijn schapen scheert, spartelen ze niet tegen. Zo verzette Jezus Zich ook niet toen God Hem in de dood overgaf. Toen het Lam van God naar de slachtbank van Gods toorn geleid werd, klaagde Hij niet. En toen de soldaten als wrede schaapscheerders Hem de kleren van het lijf rukten en dit Lam van God als het ware ontdeden van Zijn vacht, toen liet Hij alles gewillig toe. Hij bleef stom. Hij deed Zijn mond niet open om te klagen. Naakt zou Hij aan het kruis geslagen worden om voor naakte zondaren de klederen der gerechtigheid te verdienen. Geduldig en gewillig gaf Hij Zich over om gekruisigd te worden.

Toen Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt werd, deed Hij Zijn mond niet open. Toen de Vader Hem verbrijzelde, sprak Hij geen woord tegen. Hij zei niet: 'Rechtvaardige Vader, dit is toch onrechtvaardig? Waarom moet ik lijden voor zonden die ik niet gedaan heb? U weet toch, Vader, dat ik zonder vlek en zonder rimpel ben?'

Nee, gemeente, Jezus zweeg stil onder al Zijn lijden. Gewillig liet Hij Zich vangen in de hof van Gethsémané. Hij zweeg onder de valse getuigen voor Kajafas. Hij zweeg onder de lasterlijke beschuldigingen van de overpriesters voor Pilatus. Zwijgend stond Hij voor koning Herodes. Zwijgend ontving Hij de spot en de hoon, het speeksel en de kinnebakslagen. Zwijgend en lijdzaam hing Hij aan het kruis, toen de voorbijgangers hun hoofden over Hem schudden en Hem toeriepen: 'Kom af van het kruis, als U de Zoon van God bent!' En Hij bleef zwijgen onder de spot van de priesters en de lasteringen van de moordenaars.

Het Lam van God deed Zijn mond niet open. Hij gevoelde dat Hij, naar recht, van God verlaten moest worden. Als Borg droeg Hij de schuld van Zijn Kerk. De toorn van God over de zonde brandde in Zijn hart. De Vader verbrijzelde Hem onder Zijn recht. De Vader verborg Zijn vriendelijk aangezicht voor Hem en stortte de beker van Zijn toorn tot de laatste druppel toe over Hem uit. En Jezus zweeg. Hij, Die geen zonde heeft gekend noch gedaan, boog Zijn hoofd onder het oordeel van God en zweeg onder het recht van God.

En het hoofd buigende, gaf Hij de geest. (Joh.19:30) Hij stortte Zijn bloed. Hij betaalde de prijs. Hij verzoende de schuld. Hij is immers het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt. En daarop letten we tenslotte in onze derde gedachte:

3. Hoe Johannes Jezus aanwijst als het Lam van God, Dat de zonde der wereld wegneemt

Het Lam van God kan volbrengen wat geen enkel offerlam ooit heeft gekund, namelijk het wegnemen van de zonde van de wereld. Dat woordje 'zonde' wijst op het missen van de uiteindelijke bestemming, het niet bereiken van wat men had moeten bereiken, het in gebreke blijven. De nadruk valt daarbij op het verkeerde in het menselijk handelen en het resultaat daarvan, namelijk de schuld voor God.

Gemeente, zo staan we allen van nature bij God in de schuld vanwege onze zonde. We hebben ons doel gemist. We hebben God niet liefgehad en geëerd, maar onszelf. En die God nu, tegen Wie wij gezondigd hebben, heeft Zijn Lam gegeven tot verzoening van de zonde.

Onze tekst zegt: *de zonde der wereld*. Dat wil nogal wat zeggen. In de grondtaal staat hier het woordje 'kosmos'. Datzelfde woord staat ook in Johannes 3 vers 16: *Alzo lief heeft God de wereld gehad*. Dat woordje 'kosmos' heeft in de Bijbel verschillende betekenissen. Laat ik er twee belangrijke van noemen, die hier in de tekst in ieder geval bedoeld worden.

Het woordje 'kosmos', dat ook wel met 'sieraad' vertaald kan worden, wijst in de eerste plaats op de schepping, het wereldgeheel, het totaal van het geschapene. Maar het betekent ook: de mensheid, alle mensen van de hele wereld. Beide betekenissen gelden hier in het woord van onze tekst.

Om met de laatstgenoemde te beginnen, de kanttekenaren tekenen bij het woordje 'wereld' aan: 'Dat is van al degenen die uit de hele wereld in Hem geloven zullen.' Met andere woorden: Jood en heiden. De genade van Christus is geldig voor mensen uit alle windstreken. Uit alle volken, talen, natiën en tongen zal God Zijn Kerk halen. Simeon heeft van Christus reeds geprofeteerd dat Hij een Licht tot verlichting der heidenen zal zijn.

De hele wereld ligt verdoemelijk voor God. Maar het bloed van het Lam van God is voldoende tot verzoening van de zonde. Johannes schrijft ervan in zijn brief: *En niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld*. (1 Joh.2:2) Christus heeft Zijn Kerk verspreid over de gehele wereld.

Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. Dat woordje 'wegnemen' betekent vanuit het Grieks enerzijds: op zich nemen, optillen, dragen, zoals men bijvoorbeeld een zware steen optilt. Zo heeft het volle pond van Gods toorn over de zonde op Christus gerust. *Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten, die heeft Hij gedragen*. (Jes.53:4)

Maar dat woordje 'wegnemen' betekent ook: weggrollen, vernietigen. Ook dat heeft Christus aan het kruis gedaan. Daar heeft Hij de zonde niet alleen gedragen, maar ook weggenomen. Het handschrift der zonde dat tegen ons getuigde, heeft Hij daar uitgewist, tenietgedaan. God kan het niet meer lezen, Gods kinderen kunnen het niet meer lezen en de duivel kan het ook niet meer lezen. De dichter zong ervan:

De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan;
Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan.

Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. In de tekst staat hier in de grondtaal een speciale tegenwoordige tijd. Dat wijst ons op een doorgaande handeling, zonder tijdsbeperking. Zeker, de Heere Jezus heeft de zonde van Zijn Kerk op het kruis weggedaan, tenietgedaan, maar voor het geloof betekent die weg van Christus' bloed nog steeds een verse en levende weg. Wie door Hem tot de Vader gaat, zal vergeving van zonden vinden. Iedere dag weer opnieuw!

Heeft Hij zo al, als dat dierbare en onmisbare Godslam, gestalte gekregen in uw hart? Kent u dat Lam en hebt u Hem nodig gekregen? Dat Lam wordt juist daar dierbaar, waar wij onszelf dagelijks schuldiger leren kennen aan Gods wet. Waar wij met Paulus zeggen: *Het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik*. (Rom.7:19) Dan wordt het wonder zo groot, als wij zien mogen op dat heilige, zondeloze Lam, Dat onze zonden droeg.

En tot dat zien op Hem spoort Johannes ons aan, als hij zegt: *Zie!* Er staat niet: ‘Als ik op Hem mag zien door het geloof, dan mag ik in Hem de verzoening met God ervaren.’ Dat is op zichzelf natuurlijk ook waar. Maar er staat hier heel duidelijk een gebod, zonder beperking: *Zie!*

En dit gebod is gericht tot allen die om Johannes heen staan: ‘Zie, farizeeën, u die de mensen lasten oplegt die u zelf niet eens draagt; Hij is het Lam van God en Hij vervulde de wet! Zie, schriftgeleerden, u die denkt dat u zo wijs bent in de Schrift; Hij, het Lam van God, Dat Zich met de zondaren laat rekenen, is de opperste Wijsheid. In Hem alleen ligt de zaligheid! Zie, overpriesters, al de lammeren die u in de tempel hebt laten slachten konden de verzoening niet aanbrenge. Hier is het Lam van God, Dat een volkomen verzoening teweegbracht, want Hij neemt de zonde van de wereld weg! Zie, arme tobbers, u die voor God niet kunt bestaan en aan de wet niet kunt voldoen; als u vrede met God zoekt, zie dan op dit Lam van God, want Hij is onze Vrede! Zie, nieuwsgierige Jood, u die alleen maar kwam kijken wat hier aan de hand was; zie op dit van God gegeven Lam, als uw behoudenis u lief is, want in Hem alleen is het ware geluk te vinden!’

Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt! Gemeente, die stem van Johannes klinkt door alle eeuwen heen in de prediking van het Evangelie. Ook tot u komt dat bevel om te geloven in de belofte van het Evangelie. Waarom zou u sterven? De Heere heeft geen lust in uw dood! Zoals Mozes eenmaal in de woestijn de koperen slang omhoog heeft geheven, zo laat God nog het teken van Zijn Lam verheffen, de kruisbanier van de Heere Jezus Christus. En Hij roept ons op om daarop te zien. En daarin zondert Hij niemand uit!

Zie, meisjes en jongens, op die gezegende Heere Jezus, in Wiens wonden genezing te vinden is tegen je zondekwaal. Al heb je het nog zo bont gemaakt in je jonge leven, nochtans wil Hij je Zaligmaker zijn! Geef toch acht op Zijn roepstem! Wie weet hoe kort je genadetijd nog maar is.

Zie, vaders en moeders, op dat Lam van God! Al waren uw zonden als scharlaken, Hij kan ze maken als witte wol. Zijn bloed reinigt van alle zonde. Welke zonde u ook aangrijpt, onder welke zonde u ook gebukt gaat, hoe zwaar uw schuld ook drukt, wie tot Hem komt zal Hij geenszins uitwerpen! Waag het toch op dit Lam! Uw lammeren, die u de Heere zou willen brengen, deugen niet. Hij is zo volmaakt! Zijn genade is zo overvloedig! Uw zonden zijn eindig, maar Zijn verdiensten zijn óneindig.

Gemeente, wie u ook bent en hoe verhard uw hart ook is, zie het Lam van God! Dat Lam predikt uw schuld. En al moet u uzelf met de wereld op één hoop laten werpen, dan nog is uw zaak niet hopeloos, want het Lam van God neemt de zonde van de wereld weg!

Zeker, dat zien op Jezus is een zien van het geloof. En dat geloof is een gave van God. Maar dat betekent juist dat de Heere het ons geven wil! Nee, de fout ligt niet bij God. Zeg nooit dat de Heere het u niet geven wil. De fout ligt volledig bij ons. Wij willen ons oude leven niet loslaten. Wij willen niet breken met onze zonden. Wij hebben liever de korte genieting van de zonde dan de eeuwige vrede met God. O, bedenk toch wat tot uw eeuwige vrede dient. *Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.* Het Lam van God neemt de zonde van de wereld weg. En daarom zal niemand kunnen

zeggen dat het voor hem niet kon. De kruisbanier van de Heere Jezus staat nog steeds hoog overeind in de verkondiging van het Evangelie. Het Lam laat Zich nog prediken! En daarom zal er voor allen die zich onder die prediking blijven verharderen straks geen vreselijker toorn zijn dan de toorn van het Lam.

Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. Dat is ook de zonde van de kosmos. Door onze zondeval is de schepping onder de vloek gekomen en bracht de aarde doornen en distels voort. Met die doornen is het Lam van God gekroond. Daardoor heeft Hij ook de vloek van de schepping weggedragen. Nu zucht de schepping nog als in barensood verkerend, maar op grond van het borgwerk van Christus verwachten wij nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont.

Johannes op Patmos heeft daar al iets van mogen zien. Hij zag het Lam, staande als geslacht, en de rechtvaardigen die hun klederen gewassen hebben in het bloed van het Lam. Hij hoorde reeds het ruisen van de hemelse muziek, het lied van Mozes en van het Lam: 'Gij, o Lam Gods, hebt ons Gode gekocht met Uw bloed!' Ja, dat Lam is waardig om te ontvangen alle eer, aanbidding en dankzegging, tot in alle eeuwigheid!

Amen.

Slotzang: Psalm 103:6

Zo hoog Zijn troon moog' boven d' aarde wezen,
Zo groot is ook voor allen, die Hem vrezen,
De gunst, waarmee Hij hen wil gadeslaan.
Zo ver het west verwijderd is van 't oosten,
Zo ver heeft Hij, om onze ziel te troosten,
Van ons de schuld en zonden weggedaan.

Deze preek is eerder gepubliceerd in de preken serie 'Een zaaiër ging uit...' (deel 2)